

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph. D. ve věci

žalobce: **N. B.T.**
st. přísl. V. s. r.

zastoupen advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou
sídlem Milady Horákové 13, 602 00 Brno

proti

žalované: **Policie České republiky**
Ředitelství služby cizinecké policie
sídlem Olšanská 2, P.O.BOX 78, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 4. 2022, č. j. CPR-34931-2/ČJ-2021-930310-V223,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaná rozhodnutím ze dne 20. 4. 2022, č. j. CPR-34931-2/ČJ-2021-930310-V223 (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytových agend (dále též jen „prvostupňový orgán“), ze dne 26. 8. 2021, č. j. KRPB-53975-32/ČJ-2020-060026 (dále též jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobci podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie. Současně byla žalobci stanovena doba k opuštění území členských států Evropské unie nejpozději do 30 dnů ode dne nabytí právní moci prvostupňového rozhodnutí.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Vydání prvostupňového rozhodnutí předcházela policejní kontrola žalobce dne 4. 3. 2021 v rámci bezpečnostní akce. Žalobce předložil kopii identifikační strany cestovního dokladu a kopii výjezdního příkazu č. X s platností do 26. 7. 2017. Následnou lustrací v policejních evidencích bylo zjištěno, že kasační stížnost žalobce proti rozhodnutí o neudělení azylu byla ke dni 30. 10. 2017 pravomocně odmítnuta. Jelikož žalobce nedisponoval žádným pobytovým oprávněním, bylo s ním zahájeno řízení o správním vyhoštění. Po úkonech správního řízení došlo ke změně kvalifikace dle § 50a odst. 5 zákona o pobytu cizinců, neboť správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že vydáním rozhodnutí o správním vyhoštění by bylo nepřiměřeně zasazeno do soukromého a rodinného života žalobce.
3. Ve správním řízení před prvostupňovým orgánem vyšlo najevo, že žalobce žije v České republice se svojí partnerkou, jejich dcerou a dcerou partnerky z předchozího vztahu. Partnerka i dcera žalobce mají na území České republiky povolen trvalý pobyt. Dcera partnerky žalobce z předchozího vztahu je občankou České republiky. Prvostupňový orgán konstatoval, že zásah do soukromého a rodinného života není takového rozměru, aby dosahoval intenzity, u které by bylo třeba uvažovat o zastavení řízení.
4. Žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání, které nijak blíže neodůvodnil. Žalovaná v napadeném rozhodnutí mimo jiné uvedla, že správní orgán prvního stupně dostatečně posoudil dopad prvostupňového rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce dle kritérií § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, která odpovídají kritériím přiměřenosti podle čl. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES (tzv. návratová směrnice).

III. Žaloba a vyjádření žalované

5. Žalobce namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Uvedl, že přestože podal odvolání bez bližšího odůvodnění, má za to, že napadené rozhodnutí je ve vztahu k posouzení dopadů povinnosti žalobce opustit území členských států EU do jeho rodinného a soukromého života nepřezkoumatelné. Rodinné poměry žalobce byly žalované známy, bylo proto její povinností uvést důvody, pro které zásah do soukromého a rodinného života žalobce neshledává. Takové přezkoumatelné důvody v napadeném rozhodnutí chybí, přestože zásah do soukromého a rodinného života žalobce může být samostatným důvodem pro zastavení řízení o správním vyhoštění, resp. řízení o povinnosti opustit území.
6. Žalobce požádal o přiznání odkladného účinku žalobě. Manželka žalobce v důsledku u ní nově diagnostikované cukrovky I. typu porodila v červnu 2021 v závěru svého těhotenství

mrtvé dítě a od té doby se s diabetes léčí, přičemž si musí aplikovat injekčně 4x denně inzulín. V současné době by tedy vycestování žalobce představovalo nejen nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života jeho samotného, ale především i jeho manželky a dvou nezletilých dětí, kdy žalobce pomáhá manželce s veškerou péčí o děti a domácnost.

7. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě plně odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a předcházející prvostupňové rozhodnutí. Má za to, že se dostatečně vypořádala se vším, co v řízení vyšlo najevo a co žalobce uvedl; porušení právních předpisů neshledala.

IV. Posouzení věci soudem

8. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). O žalobě krajský soud rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť pro tento postup byly splněny zákonné podmínky (§ 51 s. ř. s.).
9. Žaloba není důvodná.
10. Podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců platí, že „rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie policie vydá cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.“
11. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců „při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.“
12. Při vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území jsou správní orgány povinny zabývat se přiměřeností dopadů takového rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince dle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, které odpovídají kritériím dle čl. 5 návratové směrnice (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017-29). Návratová směrnice ukládá v čl. 5 členským státům povinnost náležitě při jejím provádění zohlednit a) nejvlastnější zájem dítěte, b) rodinný život a c) zdravotní stav dotčeného státního příslušníka třetí země a dodržet zásadu nenavracení.
13. Ve věci nebylo sporu o tom, že žalobce neměl v době policejní kontroly platné oprávnění k pobytu na území České republiky, tj. že na tomto území pobýval neoprávněně. Nebylo zároveň sporu o tom, že ke dni vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území žalobce sdílel společnou domácnost se svou partnerkou, v současné době již manželkou, jejich společným nezletilým dítětem (nar. 2020) a dále s nezletilým dítětem své partnerky (nar. 2007). Uvedené skutečnosti vyplývají ze správního spisu.

14. Žalobce namítal pouze nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Spornou otázkou je, zda správní orgány dostatečně posoudily přiměřenosti zásahu správního rozhodnutí o povinnosti opustit území do rodinného a soukromého života žalobce a jeho rodiny.
15. Nepřezkoumatelnost je považována za závažnou vadu rozhodnutí ve věci samé, ke které je v rámci soudního přezkumu přihlíženo i z úřední povinnosti. V souladu s ustálenou judikaturou lze rozhodnutí správního orgánu považovat za nepřezkoumatelné za předpokladu, že je vnitřně rozporuplné či nesrozumitelné, popř. není z jeho obsahu zřejmé, o čem a jak bylo rozhodováno. Kromě toho může nepřezkoumatelnost dále spočívat v tom, že úvahy správního orgánu nemají oporu v provedeném dokazování nebo bez náležitého odůvodnění nereflektují námitky účastníka řízení, popř. je bez dalšího označují za mylné či vyvrácené (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005–44). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. [1 Afs 92/2012-45](#), či ze dne 29. 6. 2017, č. j. [2 As 337/2016-64](#)). Takové vady však soud neshledal.
16. Při soudním přezkumu rozhodnutí správních orgánů je třeba vzít v úvahu, že ve správním řízení tvoří rozhodnutí obou stupňů jeden celek. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013-25, „(z) hlediska ekonomie řízení není vyloučeno, aby odvolací orgán argumentaci správního orgánu prvního stupně pouze doplnil. (...) Mezery v odůvodnění rozhodnutí o odvolání, které by jinak způsobovaly jeho nepřezkoumatelnost, proto mohou zaplnit argumenty obsažené již v rozhodnutí prvního stupně.“ Postačuje tedy, pokud obě rozhodnutí správních orgánů ve svém souhrnu obsahují dostatečné odůvodnění tak, aby bylo zřejmé, na jakých úvahách posouzení dané právní otázky založily.
17. Domněnka žalobce, že pokud se žalovaná explicitně nezabývala přiměřeností zásahu do rodinného a soukromého života žalobce, má to samo o sobě za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, je s ohledem na shora uvedené lichá. Soud se proto dále zabýval tím, zda prvostupňové rozhodnutí, s jehož závěry se v napadeném rozhodnutí žalovaná ztotožnila, obsahuje přezkoumatelné závěry ohledně přiměřenosti zásahu do rodinného života žalobce.
18. Ze spisového materiálu vyplynulo, že žalobce v rámci podání vysvětlení dne 4. 3. 2020 u správního orgánu prvního stupně uvedl, že na území České republiky bydlí u své partnerky, která je t. č. v porodnici na Obilním trhu. Dne 3. 3. 2020 se jim narodila dcera. Dále žalobce uvedl, že bydlí i se starší dcerou své partnerky. Poukázal na to, že nemůže vycestovat kvůli rodině (jeho dcera a jeho partnerka zde mají povolen trvalý pobyt, starší dcera jeho partnerky je občankou ČR). V rámci výsledku ze dne 12. 6. 2020 žalobce tyto skutečnosti zopakoval. Uvedl, že starší dcera jeho partnerky jej oslovuje „tati“, učí se s ní, chodí s ní k lékaři, uvedl její záliby. Uvedené skutečnosti potvrdila partnerka žalobce v rámci výsledku ze dne 30. 6. 2020.
19. Prvostupňový orgán se posuzováním přiměřenosti dopadů rozhodnutí o povinnosti opustit území do soukromého a rodinného života žalobce zabýval na stranách 7 až 9 prvostupňového rozhodnutí. Mimo jiné uvedl, že toto rozhodnutí je mírnějším opatřením, než rozhodnutí o správním vyhoštění. Krom povinnosti vycestovat není spojeno s žádným nepříznivým omezením do budoucna, které by mělo vliv na nemožnost získat vízum, či povolení k pobytu. Uvedl, že žalobce má možnost zažádat na zastupitelském úřadu České

republiky o vízum, legalizovat si v případě kladně vyřízené žádosti svůj pobyt a nadále sdílet spořádaný, společný rodinný život. Rozhodnutí o povinnosti opustit území je prostředkem k tomu, aby si žalobce svůj pobyt uvedl do souladu se zákonem, a to i eventuálně v době stanovené k vycestování.

20. Prvostupňový orgán vzal v potaz krátkou dobu prokázaného nelegálního pobytu žalobce. Uvedl, že *„jmenovaný je zdravý, produktivního věku, tedy jedná se o jedince dospělého, bez vážných nemocí, což předpokládá možnost, že jmenovaný může v případě svého zájmu, opětovně pobývat, nalézt si i legální zaměstnání či studovat na území České republiky.“* Na druhou stranu, prvostupňový orgán konstatoval, že aktuálně nemůže žalobce být na území České republiky zaměstnán, ani nemůže být samostatně výdělečně činný, tedy ekonomicky není vázán na Českou republiku.
21. Pokud jde o společný život žalobce s jeho partnerkou a dětmi, správní orgán prvního stupně v prvostupňovém rozhodnutí konstatoval, že *„manželka i jejich dítě mají na území České republiky trvalý pobyt a dcera jmenované je občankou České republiky, na základě těchto pobytových titulů mohou cestovat po celém prostoru členských států Evropské unie, a tedy v případě vycestování jeho přítelkyně s dětmi mimo území členských států Evropské unie, jim nic nebrání, aby rodinný život mohli uskutečňovat všude jinde, kde budou mít povolen pobyt a nemusí to být na území České republiky.“* A dále uvedl: *„Je i v nejlepším zájmu jeho dítěte a dcery jmenované, aby pobýval na území České republiky legálně, aby děti nevyrostaly v obavě, že je jejich otec na území České republiky tzv. načerno, aby se jim ostatní děti nesmáli, aby neměli obavu chodit spolu na procházky a výlety atd.“* Prvostupňový orgán dospěl k závěru, že žalobce není rodinným příslušníkem občana Evropské unie dle žádného ustanovení §15a zákona o pobytu cizinců.
22. Závěrem prvostupňový orgán konstatoval, *„že zásah do soukromého a rodinného života účastníka řízení není takového rozměru, že by dosahoval intenzity, u níž by bylo třeba uvažovat o zastavení řízení. Naopak dotčení rodinného života jmenovaného je zcela únosné a v porovnání s veřejným zájmem na tom, aby na území České republiky pobývali pouze cizinci, kteří dodržují právní předpisy České republiky, a v tomto posuzovaném případě převyšuje zájem společnosti na ukončení pobytu jmenovaného na území České republiky nad dopadem do jejího soukromého nebo rodinného života, a vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie je tak zcela přiměřené.“*
23. S ohledem na shora uvedené soud dospěl k závěru, že rozhodnutí správních orgánů ve svém souhrnu obsahuje přezkoumatelné závěry ohledně přiměřenosti zásahu uložené povinnosti do soukromého a rodinného života žalobce, a to v intencích aspektů uvedených v čl. 5 návratové směrnice. Přiměřenost zásahu spatřují v tom, že po vycestování není žalobci uložena žádná překážka k tomu, aby se po obstarání příslušných oprávnění vrátil do České republiky. Žalobce má dle závěrů správních orgánů v případě zájmu možnost na území České republiky legálně pobývat, obstarat si zaměstnání, či studovat. Rodinný život může žalobce dle správních orgánů se svojí rodinou realizovat i jinde než na území států Evropské unie. Správní orgány dále dovozují, že v důsledku uložené povinnosti může dojít k legalizaci pobytu žalobce, což je též v zájmu jeho rodiny.
24. Posouzení učiněné správními orgány není co do svého rozsahu zcela vyčerpávající. Avšak současně není nepřezkoumatelné. Je z něj zřejmé, na základě jakých úvah prvostupňový orgán dospěl k závěru o přiměřenosti zásahu. Posouzení přiměřenosti rozhodnutí reflektuje individuální okolnosti případu žalobce a jeho rodiny. S úvahami prvostupňového orgánu je

pak možné polemizovat, což rovněž svědčí o tom, že provedené posouzení netrpí vadou nepřezkoumatelnosti.

25. Žalobce v rámci podaného odvolání se závěry prvostupňového orgánu nepolemizoval, podané odvolání nijak blíže neodůvodnil. To však jde pouze k tíži žalobce. Ani v žalobě nebyly vzneseny konkrétní námitky proti přijatým úvahám prvostupňového orgánu. Není úlohou soudu, aby žalobní argumentaci za žalobce domýšlel či specifikoval; ostatně žalobce měl v průběhu správního řízení i v řízení o žalobě kvalifikované právní zastoupení.
26. Nad rámec uvedeného soud k přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života uvádí, že samotná existence rodinných vazeb cizince na území České republiky bez dalšího neznamená, že by stanovení povinnosti opustit území představovalo zásah do jeho soukromého a rodinného života, který by byl svou intenzitou nepřiměřený. Nepřiměřenost zásahu do této sféry bude zpravidla shledána jen ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území České republiky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018–35). Taková výjimečná situace ze skutkových okolností věci nevyplývá.
27. Ze správního spisu plyne, že žalobce nebyl oprávněn pobývat na území České republiky nejpozději od 30. 10. 2017, kdy nabylo právní moci usnesení o odmítnutí kasační stížnosti žalobce proti rozhodnutí o zamítnutí žaloby podané proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o neudělení mezinárodní ochrany žalobci. Žalobce přistoupil k založení rodiny (jeho dcera se narodila 3. 3. 2020) na území České republiky i přes to, že zde nebyl legálně oprávněn pobývat. Jak uvedl Ústavní soud v usnesení ze dne 31. 3. 2021, sp. zn. II. ÚS 1276/20, „*je-li shledáno, že k založení rodinného života došlo až v době, kdy stěžovatelův pobytový status v hostitelské zemi byl nejistý, porušení práva na respektování rodinného života dle čl. 8 Úmluvy lze konstatovat pouze výjimečně (srov. např. rozsudek velkého senátu ESLP ve věci Jeunesse proti Nizozemsku, cit. výše, § 108; rozsudek ESLP ve věci Nunez proti Norsku, cit. výše, § 70; rozhodnutí ESLP ve věci Nguyen proti Norsku ze dne 26. 1. 2016, č. 30984/13, § 28; rozhodnutí ESLP ve věci Abokar proti Švédsku ze dne 14. 5. 2019, č. 23270/16, § 37; rozhodnutí ESLP ve věci Eze proti Švédsku ze dne 17. 9. 2019, č. 57750/17, § 46).*“ Soud má za to, že správní orgány nepochybily, pokud dospěly k závěru, že zásah vydaného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce je přiměřený.
28. Nutno dodat, že soud vyhověl žádosti žalobce o přiznání odkladného účinku žalobě (podané dne 2. 5. 2022). Skutečnosti, kterými žalobce odůvodnil žádost o podání odkladného účinku, tedy zejména aktuální nepříznivý zdravotní stav jeho manželky, žalobce v řízení před správními orgány neuváděl, ačkoli tak s ohledem na data předložených lékařských vyšetření učinit mohl. Správní orgány mají povinnost posuzovat přiměřenost rozhodnutí z moci úřední. Pokud však chce cizinec dosáhnout pro něj příznivého výsledku řízení, je především na něm, aby skutečnosti svědčící o nepřiměřenosti rozhodnutí uplatnil, jak plyne z věty druhé § 174a zákona o pobytu cizinců. Pokud tak žalobce neučinil, nelze to klást k tíži žalované. Soud proto při posouzení věci samé k těmto skutečnostem nepřihlížel; ostatně žalobce existenci těchto skutečností ani jako konkrétní důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí nenamítal.

V. Závěr a náhrada nákladů řízení

29. Krajský soud neshledal žalobu důvodnou, proto ji zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Neshledal ani jiná pochybení, pro která by měl napadené rozhodnutí zrušit.

30. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení jí tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 4. května 2023

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně